

ARBETSMILJÖSÄKER SOTNING: SOTNINGSTAXA

Denna bilaga till vägledningen och mallen för upphandling av sotning och brandskyddskontroll ger en djupare insikt i hur taxan behöver vara uppbyggd när man upphandlar arbetsmiljösäker sotning, så kallad stavsotning, vilket är en central metod för att förbättra sotarnas arbetsmiljö.

Inledning

Sotning är ett begrepp som har funnits i 500 år. Utförandet har varit relativt likvärdigt under århundranden, vilket också gäller själva regleringen. Genom åren har en ikonisk bild av sotaren skapats: en svartotig, smutsig figur som klättrar på taken. Men genom sitt traditionella yrkesutövande har sotarna även haft en hög exponering av bland annat sot och en ökad risk för fallolyckor.

I slutet på 1700-talet upptäcktes sambandet mellan exponeringen av sot och testikelcancer, vilket var den första yrkesrelaterade länken till cancer. Men det var först under andra halvan av 1900-talet som sotarnas arbetsmiljö och hälsa började dokumenteras systematiskt. De senaste tio åren har studierna intensifierats och forskningsresultaten är tydliga: sotarna löper en överrisk för cancer i blåsa, lever, lunga, tjocktarm och matstrupe samt en överrisk för hjärtkärlsjukdomar^{1 2 3 4}. Sotarna är dessutom överrepresenterade i statistiken för fallolyckor⁵.

Sotarnas arbete innebär exponering för flera olika riskfaktorer. De exponeras för kolpartiklar, polyaromatiska kolväten (PAH), metaller och metalloider, förbränningsgaser och damm, men även lösningsmedel och i viss mån asbest. Sotarna arbetar dessutom på hög höjd, vilket innebär en risk för allvarliga fallolyckor, både vid tillträde till tak och under arbete på tak. Risken för fallolyckor ökar i samband med ensamarbete och tidspress, två faktorer som är vanligt förekommande i sotningsbranschen⁶.

Arbetsmiljö

I Lagen om Skydd mot Olyckor (LSO) tydliggörs respektive kommuns skyldighet: *”För att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljön skall kommunen se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder.”* Vidare säger arbetsmiljölagen att *”arbete skall planläggas och anordnas så, att det kan utföras i en sund och säker miljö.”*

---

¹ ”Occupational exposure to polycyclic aromatic hydrocarbons and early biomarkers related to cardiovascular disease and cancer”, Ayman Alhamedow, Karolinska Institutet, 2019

² Chimney sweeps in Sweden: a questionnaire-based assessment of long-term changes in work conditions, and current eye and airway symptoms”, Per Gustavsson, Karin Broberg, mfl, Karolinska Institutet och Lunds Universitet, 2016

³ ”Cancer Incidence in a Cohort of Swedish Chimney Sweeps, 1958–2006”, Christer Hogstedt, Catarina Jansson, Marcus Hugosson, m fl, American Journal of Public Health, Vol 103, no 9, 2013.

⁴ ”Incidence of myocardial infarction in Swedish chimney sweeps 1991–2005: a prospective cohort study”, Per Gustavsson, Catarina Jansson, Christer Hogstedt, Occup Environ Med 2013;70, 2013.

⁵ ”Arbetsolycksfall: Skorstensfejaryrket 2008-2020”, Sammanställt av AFA Försäkring, 2022.

⁶ ”Skorstensfejares arbetsmiljö: en kunskapsöversikt”, Martina Berglund, Linköpings Universitet, 2016

Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund (SSR) tog under 2020 fram konceptet "Arbetsmiljösäker Sotning"⁷. Syftet är att göra en helomvändning i synen på sotarnas arbetsmiljö och hälsa. Konceptet fokuserar på bland annat vikten av ett stödjande ledarskap, träning på arbetstid, ökad användning av personlig skyddsutrustning och minskad stress. Den historiska smutsiga figuren på taket måste omvärderas och synen på yrkets risker måste förändras.

Arbetsmiljösäker Sotning innebär också att sotarnas arbetsmetod förändras: den traditionella sotningen ersätts av den så kallade stavsothningsmetodiken. Arbetet utförs från basen av eldstaden i stället för på taket, vilket minimerar risken för fallolyckor och minskar risken för exponering av sot och partiklar⁸.

Stavsothning är en nyare och mer avancerad sothningsmetod än den traditionella. Förutom de minskade riskerna för fallolyckor och sjukdomar ger denna metod också utföraren en större möjlighet till dialog med fastighetsägaren och en ökad flexibilitet vad gäller arbetsergonomi⁹.

Stavsothning är dock mer tidskrävande än traditionell sothning. Enligt en tidsstudie som SSR genomförde under 2020 och 2021 tar stavsothning längre tid att utföra¹⁰, vilket kräver att man tar hänsyn till detta när man upphandlar tjänsten. Denna tidsaspekt är också viktig att beakta vid fastställande av en rimlig och rättvis taxa.

Historiskt

Historiskt sett har taxan för sothning och brandskyddskontroll byggts på två olika delar, dels en grundavgift, dels en objektsavgift för varje enskild anläggning. Grundavgiften omfattar resekostnader och kostnader för nödvändig administration kring hanteringen av ärendet. Objektsavgiften avser kostnader för den tid som krävs för att utföra sothning eller brandskyddskontroll på respektive objektstyp.

Grundavgift

Grundavgiften, eller den så kallade inställelsetiden har inte genomgått en översyn på flera årtionden, den beräknas i de flesta kommuner fortsatt på samma sätt som den gjordes på 1980-talet. Vi kan dock se att det idag är längre restider än för 40 år sedan eftersom färre använder eldstäder som primär uppvärmningskälla och administrationen kring uppdraget är betydligt mer omfattande idag, inte minst kopplat till brandskyddskontrollen.

Objektsavgift

Under 1970-talet gjordes en tidsstudie kopplat till hur lång tid varje objekt skulle ta att sota. Dessa objektstider revideras till viss del under 90-talet. Sen dess har ingen översyn av detta gjorts. Däremot har arbetsmetodiken förändrats och objekten har utvecklats till mer avancerad utformning än för 50 år sedan.

---

⁷ Konceptet i sin helhet kan ses på www.sverigessotare.se/arbetsmiljo.

⁸ "Sotares exponering för sot", Therese Klang och Håkan Tinnerberg, Rapport från arbets- och miljömedicin nr 166, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, 2022.

⁹ "Belastningsergonomisk bedömning av traditionell sothning och stavsothning – preliminär bedömning", Stefan Oliv, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, 2021.

¹⁰ Se avsnittet "Tidsstudie" på www.sverigessotare.se/arbetsmiljo.

Indexreglering:

Taxan har historiskt sett justerats enligt det sotningsindex som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och SSR kommit överens om i början av 2000-talet. Sotningsindex beräknas med 20 % av konsumentprisindex (KPI) i februari och 80 % av löneökningen. Sotningsindex har bidragit till en del arbete vid beräkning, inte minst märktes detta under pandemin och när avtalsrörelsen blivit försenad. Då kunde taxorna inte höjas från och med 1 april utan det blev retroaktiva höjningar som drabbade fastighetsägarna som behövde betala olika mycket beroende på att kommunen varit sen med att besluta om indexreglering.

Med anledning av detta är SKR och SSR överens om att taxor för sotning och brandskyddskontroll bör indexjusteras enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) i stället. Med PKV, som införs 1 januari varje år, slipper man vänta in avtalsrörelsen och undviker retroaktiva beräkningar av taxan.

Utformning av ny sotningstaxa

Som vi tidigare nämnt behöver en justering av sotningstaxan göras när man inför arbetsmiljösäker sotning för att inte riskera att i stället försämra arbetsmiljön för sotarna. Vid beräkningen av sotningstaxan är det viktigt att både grundavgift och objektstid korrekt reflekterar de faktiska förhållandena och arbetsinsatserna.

Grundavgift

Umeå kommun har gjort en utredning inför införandet av arbetsmiljösäker sotning. I denna utredning (Se Bilaga 1), har man både gjort en översyn av grundavgiften och objektstiden kopplat till byte av metod.

Umeå kommun beskriver i sin utredning att en översyn av grundavgiften är nödvändig eftersom restiderna är längre och administrationen större. När det gäller grundavgiften behöver man även ta hänsyn till småhus för helårsboende eller fritidshus, eftersom resvägarna generellt är längre till fritidshuset. Utredningen från Umeå kommun visar att sotningstaxan bör ta hänsyn till lokala förhållanden. En glesbygdskommun har i regel längre avstånd mellan fastigheterna, vilket innebär längre tid för besök. Utmaningen vid sotning i större städer är bland annat dyrare lokalkostnader och möjligheten till parkering. I en skärgårdskommun kan tillgången på yrkesmässigt utrustade båtar vara avgörande.

Detta innebär att en grundavgift för sotningstjänster är beroende av de lokala förutsättningarna och att varje kommun bör ses över separat. Analysen skulle exempelvis kunna innehålla en genomgång av eldstadsbeståndet, geografiska förutsättningar som avstånd mellan fastigheter, tidsåtgång för eventuella båt- eller färjeförbindelser, miljözoner, parkeringsavgifter, kommunikativa insatser gentemot fastighetsägare, osv. Målet med en sådan analys är att undersöka om avgifterna är rimliga för att främja det brandförebyggande arbetet i den specifika kommunen.

För att spegla de förändrade förhållandena, särskilt de längre restiderna och den mer omfattande administrationen, har Umeå kommun gjort en förändring av inställelsetiden för sotning. Den nya inställelsetiden har justerats till 31 minuter för helårsbebodda småhus och 36 minuter för fritidshus, vilket innebär en ökning med 17,5 minuter respektive 14 minuter från de tidigare beräkningarna.

Eftersom brandskyddskontrollen kräver mer administrativt arbete, inklusive protokollskrivning, har inställelsetiden för denna beräknats enligt en schabloniserad modell. Den nya inställelsetiden för brandskyddskontroll är därför satt till 46 minuter för helårsbebodda småhus och 54 minuter för fritidshus, baserat på en faktor på 1,5 gånger den justerade inställelsetiden för sotning.

Även Medelpads Räddningstjänstförbund har gjort en översyn av grundavgiften för sotning och brandskyddskontroll (Se Bilaga 2), detta eftersom de också anser att restiderna har blivit längre

eftersom färre använder sin eldstad som uppvärmning av sin bostad. De skriver också om den ökade administrationen. I utredningen kan man läsa att grundavgiften för sotning i ett hus för fastboende ökar från 12,7 minuter till 27 minuter i Sundsvall Södra. När det gäller fritidshusen ökar den från 18 minuter till 33 minuter i samma område. Grundavgiften har dom sen valt, precis som i Umeå kommun att basera på en faktor på 1,5 gånger den justerade inställetiden för sotning.

Både Umeå kommuns utredning och Medelpads Räddningstjänstförbund utredning visar att en höjning av grundavgiften är nödvändig för att få en moderniserad och genomarbetad taxa.

Objektstid

Stavsotningsmetoden har visat sig minska risken för exponering av sot och eliminerar i stort sett takarbetet. Eftersom stavsotningen har visats ta längre tid i anspråk än den traditionella metoden så krävs en revidering av objektstaxan om den nya arbetsmetoden införs. Förutom själva tidsåtgången krävs dessutom mer omfattande utrustning och utbildningsinsatser.

Utredningen som Umeå kommun gjort visar på att en höjning av objektstaxan är nödvändig för att säkerställa arbetsmiljön och det brandförebyggande arbetet. Vilket också kan styrkas i den tidsstudie som gjordes. Medelvärde av objektstider för rengöring med så kallad stavsotning beräknar man i utredningen som Umeå kommun gjort till 36 minuter för det första objektet. För varje tillkommande objekt i fastigheten utöver det första räknar man med en tidsåtgång på 30 minuter.

Skillnaden mellan traditionell sotning och stavsotningen i första och andra objektet skiljer sig mycket åt och därför är det viktigt att detta tas med i den nya taxemodellen. Vid stavsotning sker sotningen från eldstadens bas, och tidsåtgången för det andra objektet är betydligt längre än vid traditionell sotning.

Minutpris

Som vi beskriver både i vägledningen och upphandlingsmallen anser vi att det är bättre att upphandla på kvalitet i stället för pris. Att upphandla arbetsmiljösäker sotning utan en genomarbetad taxa är inte att ta ansvar som kommun, varken för sotarnas arbetsmiljö eller det brandförebyggande arbetet.

I utredningen från Umeå kommun beräknas minutpriset för stavsotning i ett helårsbebott småhus till 9 kronor, och minutpriset för en brandskyddskontroll i samma typ av bostad till 13,50 kronor. Detta ger en kostnad för utförd sotning på 603 kronor och för en brandskyddskontroll på 1228,50 kronor. Det innebär en kostnadsökning för fastighetsägare i kommunen med 247,50 kronor för sotning och 472,50 kronor för brandskyddskontroll. Denna kostnadsökning är rimlig med tanke på de väsentliga fördelar som den innebär för att förhindra att sotare utsätts för livshotande arbetsmiljörisker.

Enligt de studier branschen gjort framgår det att minutpriset för sotning och brandskyddskontroll räknat på hela landet idag ligger på ett medeltal på 10 kronor för sotning och 14,50 kronor för brandskyddskontroll.

Jämför man utredningen från Umeå kommun och branschens studier är de minutpriser som räknats fram relativt likvärdiga. Man kan dock se att det finns stora variationer på minutpriser runt om i landet.

Det är därför viktigt att komma ihåg att man behöver utgå från de lokala förhållandena i den kommunen man verkar i när man som upphandlad kommun ska fastställa en minuttaxa, beloppen ovan kan dock ses som en vägledning.

Övriga taxebestämmelser

I en genomarbetad taxa behöver det även finnas särskilda bestämmelser för vad som händer om fastighetsägaren inte avbokar inom en viss tid, kostnader för ombokning av tid eller hur taxan förändras om arbetet mot förmodan skulle behöva utföras utanför ordinarie arbetstid.

Man behöver i taxan exempelvis ta hänsyn till de merkostnader som uppstår när ombokning av en fastighet sker, detta eftersom fastigheterna och hur de aviseras utgår från den så kallade pärlbandsprincipen. Ombokningar av en fastighet riskerar därför att göra restiderna längre än beräknat.

Även större byggnader och restauranger behöver det framgå hur taxan beräknas eftersom det skiljer sig åt från småhus, dessa fastigheter debiteras med timtid i stället för en objektsavgift. Här är det också viktigt att man tar hänsyn till de merkostnader i material som dessa jobb ger.

Ju tydligare man är i taxan, desto enklare är det för alla inblandade parter att förstå taxans uppbyggnad och risken för missförstånd minskar.

Sammanfattning

Många kommuner förenklar idag sin sotningstaxa genom att övergå till en modell där grundavgift och objektstid inkluderas i en sammanslagen objektsavgift. Denna modell är enklare för kommuninvånarna att förstå jämfört med tidigare taxemodeller.

Objektsavgiften beräknas enligt följande formel: Objektsavgiften (kr) = (Grundavgiften/Inställelsetiden + Objektstiden).

Att upphandla stavsotning med en genomarbetad och fastställd taxa är ett ansvarstagande från kommunens sida. Med exemplet från Umeå kommun framgår det tydligt hur många minuter som behöver beräknas för respektive objekt för att fastställa en taxa som ger förutsättningar för ett arbetsmiljösäkert arbetssätt.

Att utöver detta även se över grundavgiften är en del av hela konceptet att göra taxan mer tidsenlig och att ta ansvar som kommun för det brandförebyggande arbetet och sotarnas arbetsmiljö.

Utöver objektsavgiften behöver det även framgå av taxan hur sotning och brandskyddskontroll ska ersättas när utförandet sker i andra byggnader än småhus och vilka rättigheter och skyldigheter man har som fastighetsägare i vissa situationer som kan uppkomma så som att man missat tiden eller vill omboka denna.

Sammanfattningsvis vill vi skicka med att en genomarbetad taxa är en förutsättning för att utföra sotning och brandskyddskontroll på ett sätt som förbättrar det brandförebyggande arbete och sotarnas arbetsmiljö. När en upphandlande myndighet ställer krav på stavsotning måste arbetsmetoden beaktas vid fastställandet av taxan. Att införa stavsotning utan att justera taxan kommer att leda till försämringar i både det brandförebyggande arbetet och arbetsmiljön. I värsta fall kan detta innebära att kommunen inte kan uppfylla sin skyldighet att "skydda människors liv och hälsa" i enlighet med 3 kap. 1 § i LSO.

Exempel på taxa för sotning och brandskyddskontroll

OBS! Ta hänsyn till de lokala förhållandena. I detta exempel består objektsavgiften för första objektet när det gäller sotning av en grundavgift på 31 minuter och en objektstid på 36 minuter. Vilket ger 67 minuter totalt för första objektet som sotas.

För rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) debiteras enligt denna taxa. Priserna är angivna exklusive och inklusive mervärdesskatt, moms 25 % och debiteras fastighetsägaren.

1. Rengöring (sotning) helårsbebott småhus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
1.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 67 min	
1.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

2. Rengöring (sotning) fritidshus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
2.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 72 min	
2.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

1. Brandskyddskontroll helårsbebott småhus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
3.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 91 min	
3.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

2. Brandskyddskontroll fritidshus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
4.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 99 min	
4.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

3. Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll övriga byggnader*

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
--------	-------------	-------------------	-------------------

5.1	Rengöring (sotning) per timme och person (minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart)	Timdebitering	
5.2	Brandskyddskontroll per timme och person (minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart)	Timdebitering	

*Flerbostadshus, pannor över 60 kWh, imkanaler i restaurang/storkök samt övriga objekt

6. Särskilda bestämmelser

6.1 Om aviserad rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll i småhus inte kan utföras på grund av hinder orsakat av fastighetsägare/nyttjare, och avbokning inte har skett senast 24 timmar före aviserad tid, debiteras en avgift motsvarande 0,75 av första objektsavgiften samt 0,75 av tillkommande objektsavgift per objekt enligt gällande taxa för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll.

6.2 Om aviserad rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll i flerbostadshus, pannor över 60 kWh, restaurang/storköks imkanaler samt övriga objekt inte kan utföras på grund av hinder orsakat av fastighetsägare/nyttjare, och avbokning inte har skett senast 24 timmar före aviserad tid motsvarande 0,5 timme samt den nedlagda tiden enligt gällande timtaxa för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll.

6.3 För arbete som på fastighetsägares/nyttjares önskemål utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras dubbel avgift enligt tabell 1, 2, 3, 4 eller 5. (Ordinarie arbetstid gäller vardagar kl. 07.00-16.00).

6.4 Om rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll på fastighetsägares/nyttjares önskemål inte kan utföras vid tidpunkt då sotare/tekniker aviserar området debiteras ett tillägg för transporttid med 0,5 av första objektsavgiften för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll.

6.5 Om fastighetsägare beställer rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll i småhus utöver den aviserade rengöringen (sotningen) eller brandskyddskontrollen debiteras enligt 5.1 alternativt 5.2.

6.6 För fastighet utan fast landförbindelse debiteras en tilläggsavgift med 0,5 av första objektsavgiften för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll. Begreppen fast landförbindelse definieras exempelvis som en stadigvarande upprätthållen vägförbindelse med fastlandet via bro eller färjeled trafikerad av Trafikverkets vägfärjor när det gäller öar eller förbindelse som är farbar med personbil eller lättlastbil vid inlandsbebyggelse.

6.7 Rengöring (sotning) av eldstäder ska i första hand ske med roterande undertryckssotning. Entreprenör får i undantagsfall göra avsteg och använda en annan sotningsmetod om det krävs på grund av anläggningens konstruktion eller hindrande åtkomst, detta ska dock dokumenteras.

6.8 Förbrukningsmateriel vid rengöring (sotning) av imkanaler i restaurang/storkök får debiteras separat enligt redovisad förbrukning.

6.9 Årlig indexuppräknning sker med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) enligt rekommendation från SSR (Sveriges Skorstensfejarmästares riksförbund) och SKR (Sveriges Kommuner och Regioner).

Tjänsteskrivelse

2024-05-23

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienumr: KS-2024/00534

Taxa för rengöring och brandskydds kontroll

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta förslaget till ny grundavgift och ny taxa för rengöring och brandskydds kontroll inom Umeå kommun, grundavgiften och taxan ska gälla från och med 1 januari 2025

att delegera till Umeåregionens brand- och räddningsnämnd att besluta om årliga indexjusteringar av taxan enligt PKV (Prisindex för kommunal verksamhet).

Ärendebeskrivning

Umeåregionens brand- och räddningsnämnd (UBRN) har överlämnat ett förslag till ny taxa för rengöring och brandskydds kontroll till kommunfullmäktige (se beskrivning och förslag till taxa i bilagor).

Beslutsunderlag

UBRN 2024-05-22 Protokoll.

Beskrivning av förslag till ny taxa för rengöring och brandskydds kontroll, Umeå kommun.

Förslag till taxa för rengöring och brandskydds kontroll, Umeå kommun.

Beslutet ska skickas till

UBRN

Margaretha Alfredsson
stadsdirektör

Tomas Jakobsson
kommunsekreterare

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Umeåregionens brand och räddningsnämnd

2024-05-22

§ 17

Diarienum: UBRN-2024/00030

Revidering av taxa för sotning och brandskyddskontroll från och med 2025-01-01, Umeå kommun

Beslut

Umeåregionens brand- och räddningsnämnd beslutar

att godkänna förslaget till ny grundavgift och ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll inom Umeå kommun, grundavgiften och taxan ska gälla från och med 1 januari 2025

att föreslå kommunfullmäktige i Umeå kommun att anta förslaget till ny grundavgift och ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll inom Umeå kommun, grundavgiften och taxan ska gälla från och med 1 januari 2025

att föreslå kommunfullmäktige i Umeå kommun att delegera till Umeåregionens brand- och räddningsnämnd att besluta om årliga indexjusteringar av taxan enligt PKV (Prisindex för kommunal verksamhet).

att beslutet justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Justering av grundavgiften för rengöring och brandskyddskontroll gällande småhus

Taxan för rengöring och brandskyddskontroll av småhus bygger på två delar, dels en grundavgift och dels en objektsavgift. Grundavgiften

Umeå kommun**Protokollsutdrag**

Umeåregionens brand och räddningsnämnd 2024-05-22

omfattar resekostnader och kostnader för nödvändig administration kring hanteringen av ärendet och beräknas utifrån den s.k. inställelsetiden. Inställelsetiden beräknas utifrån anvisningar från Sveriges skorstensfejares riksförbund (SSR) och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Objektsavgiften avser kostnader för den tid som krävs för utförandet av uppdraget och beräknas utifrån den s.k. objektstiden vilken är den tid som krävs för att utföra rengöringen eller brandskyddskontrollen.

Inställelsetiden har ej genomgått någon översyn på flera årtionden, av den anledningen initierades en ny beräkning av inställelsetiderna. Dessa nya beräkningar visade på att inställelsetiderna är betydligt längre idag jämfört med vad de var på 1980-talet. Orsaken till detta är främst att färre använder eldstäder för uppvärmning av bostäder då allt fler övergått till andra energislag, exempelvis bergvärme och värmepumpar.

Inställelsetiden för brandskyddskontroll beräknas enligt en schabloniserad tid som är 1,5 x tid för inställelsetiden för rengöringen. Anledningen till detta är att det är samma antal objekt med samma resvägar men den administrativa hanteringen av en brandskyddskontroll är mer omfattande.

Inställelsetiden är olika beroende på om det handlar om småhus för helårsboende eller fritidshus, detta med anledning av att resvägarna till fritidshusen generellt är längre.

Utgående från gällande beräkningsmodell förändras inställelsetiderna enligt följande:

Justerade inställelsetider för rengöring

I tabellen nedan redovisas förändringen i inställelsetider i samband med rengöring.

	Inställelsetid nu gällande	Inställelsetid ny beräkning	Förändring
Småhus, helårsbebott	13,5 minuter	31 minuter	+ 17,5 minuter
Småhus, fritidshus	22 minuter	36 minuter	+ 14 minuter

Justerade inställelsetider för brandskyddskontroll

I tabellen nedan redovisas förändringen i inställelsetider i samband med brandskyddskontroll.

	Inställelsetid nu gällande	Inställelsetid ny beräkning	Förändring
Småhus, helårsbebott	21 minuter	46 minuter	+ 25 minuter
Småhus, fritidshus	21 minuter	54 minuter	+ 33 minuter

Ändring av taxekonstruktionen

Den taxekonstruktion som gäller idag innehåller många delar och är för den oinvidige ganska svår att tolka och tillämpa. Av den anledningen har ett förslag till förenklad taxekonstruktion tagits fram i syfte att förenkla tillämpningen av taxan.

Förslaget till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll för småhus utgörs av summan av grundavgiften och objektsavgiften som beskrivits ovan. För alla andra objekt än småhus utgår taxan för rengöring och brandskyddskontroll utifrån nedlagd tid.

I bilagan "Beskrivning av förslag till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun" beskrivs den nya taxekonstruktionen i detalj.

Konsekvenser av justering av grundavgift och ändrad taxekonstruktion Justerad grundavgift för rengöring

I tabellen nedan redovisas förändringen i grundavgiften och vilken förändring det får på kostnaden för rengöring med de timpriser som gäller i maj 2024.

	Grundavgift taxa 2024	Grundavgift ny taxa	Förändring
Småhus, helårsbebott	121 kronor	278 kronor	+ 157 kronor
Småhus, fritidshus	198 kronor	323 kronor	+ 125 kronor

Justerad grundavgift för brandskyddskontroll

I tabellen nedan redovisas förändringen i grundavgiften och vilken förändring det får på kostnaden för brandskyddskontroll med de timpriser som gäller i maj 2024.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**

Umeåregionens brand och räddningsnämnd 2024-05-22

	Grundavgift taxa 2024	Grundavgift ny taxa	Förändring
Småhus, helårsbebott	281 kronor	622 kronor	+ 341 kronor
Småhus, fritidshus	281 kronor	730 kronor	+ 449 kronor

Justering av objektstiden för rengöring småhus

I den nya taxan ökas objektstiden med 10 minuter jämfört med den taxa som gäller idag. Orsaken är att rengöring i nästan samtliga fall utförs med s.k. stavteknik vilket innebär att rengöringen utförs inifrån och skorstensfejaren behöver därigenom väldigt sällan beträda taken. Detta följer även de krav som ställts i upphandlingen av entreprenör för rengöring och brandskyddskontroll.

Taxans tillämpning

För övriga objekt än småhus bedöms den nya taxan inte innebära några negativa konsekvenser, detta då de redan idag debiteras efter nedlagd tid.

Den nya taxekonstruktionen bedöms bli betydligt enklare att förstå och tillämpa för samtliga parter.

Beslutsunderlag

- Beskrivning av förslag till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun
- Förslag till taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun

Beredningsansvarig

Jonas Andersson Wikström, Chef olycksförebyggande och stab

Räddningstjänst och olycksförebyggande i
Umeå, Vindeln och Robertsfors

2024-04-24

Förslag till ny taxa för sotning och brandskyddskontroll, Umeå kommun

Uppbyggnad av taxan

Den nya taxan för sotning och brandskyddskontroll föreslås delas upp i tre delar:

- Rengöring (sotning) i småhus
- Brandskyddskontroll i småhus
- Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll övriga byggnader (dvs flerbostadshus, pannor över 60 kWh, imkanaler i restaurang/storkök samt övriga objekt)

Taxan för sotning och brandskyddskontroll avseende småhus bygger på två delar, dels en s.k. grundavgift och dels en s.k. objektavgift. Grundavgiften omfattar resekostnader och kostnader för nödvändig administration kring hanteringen av ärendet och beräknas utifrån den s.k. Inställelsetiden. Objektsavgiften avser kostnader för den tid som krävs för utförandet av uppdraget och beräknas utifrån den s.k. Objektstiden.

Beräkningen av Inställelsetiden utförs enligt en anvisning som har tagits fram av SKR (Sveriges kommuner och regioner) samt SSR (Sveriges skorstensfejares riksförbund). Inställelsetiden för brandskyddskontroll beräknas enligt en schabloniserad tid som är 1,5 x tid för Inställelsetiden för sotningen. Anledningen till detta är att det är samma antal objekt med samma resvägar men den administrativa hanteringen av en brandskyddskontroll är mer omfattande. Inställelsetiden är olika beroende på om det handlar om helårsboende eller fritidshus, detta med anledning av att resvägarna till fritidshusen generellt är längre.

När det gäller alla övriga objekt än småhus bygger taxan helt på nedlagd tid för uppdraget.

Rengöring i småhus

Inställelsetid enligt anvisningar från SKR och SSR:

- Helårsbebott hus, Inställelsetid 31 minuter.
- Fritidshus, Inställelsetid 36 minuter.

Objektstid, erforderlig tid för rengöring (sotning)

- Medelvärde av objektstider för rengöring med sk stavteknik, 36 minuter (avser första objektet)
- Objektstiden för varje tillkommande objekt utöver det första, 30 minuter.

Beräkning av objektsavgiften

Objektsavgiften beräknas enligt följande formel:

Objektsavgiften (kr) = (Inställelsetiden + Objektstiden) x minutpris enligt avtal

Taxa för rengöring i småhus

Enligt ovanstående beräkning blir taxan för rengöring i småhus följande:

Helårsbebott småhus

Beskrivning	Kronor exkl moms
Objektsavgift första objekt	Minutpris x 67 min
Objektsavgift varje till kommande objekt:	Minutpris x 30 min

Fritidshus

Beskrivning	Kronor exkl moms
Objektsavgift första objekt	Minutpris x 72 min
Objektsavgift varje till kommande objekt:	Minutpris x 30 min

Brandskyddskontroll i småhus**Inställelsetid**

- Helårsbebott hus, Inställelsetid 46 minuter (1,5 x Inställelsetiden för sotning)
- Fritidshus, Inställelsetid 54 minuter (1,5 x Inställelsetiden för sotning)

Objektstid, erforderlig tid för brandskyddskontroll

- Medelvärde av objektstider för brandskyddskontroll, 45 minuter (avser första objektet)
- Objektstiden för varje tillkommande objekt utöver det första, 30 minuter.

Beräkning av objektsavgiften

Objektsavgiften beräknas enligt följande formel:

Objektsavgiften (kr) = (Inställelsetiden + Objektstiden) x minutpris enligt avtal

Taxa för brandskyddskontroll i småhus

Enligt ovanstående beräkning blir taxan för brandskyddskontroll i småhus följande:

Helårsbebott småhus

Beskrivning	Kronor exkl moms
Objektsavgift första objekt	Minutpris x 91 min
Objektsavgift varje till kommande objekt:	Minutpris x 30 min

Fritidshus

Beskrivning	Kronor exkl moms
Objektsavgift första objekt	Minutpris x 99 min
Objektsavgift varje till kommande objekt:	Minutpris x 30 min

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll övriga byggnader (dvs flerbostadshus, pannor över 60 kWh, imkanaler i restaurang/storkök samt övriga objekt)

Enligt ovan utgår taxan för rengöring och brandskyddskontroll avseende dessa objekt utifrån nedlagd tid. Minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart.

Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll övriga byggnader

Beskrivning	Kronor exkl moms
Rengöring (sotning) per timme och person (minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart)	Timpris
Brandskyddskontroll per timme och person (minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart)	Timpris

Taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Taxan giltig från och med 2025-01-01

För rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) debiteras enligt denna taxa. Priserna är angivna exklusive och inklusive mervärdesskatt, moms 25 % och debiteras fastighetsägaren.

1. Rengöring (sotning) helårsbebott småhus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
1.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 67 min	
1.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

2. Rengöring (sotning) fritidshus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
2.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 72 min	
2.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

3. Brandskyddskontroll helårsbebott småhus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
3.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 91 min	
3.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

4. Brandskyddskontroll fritidshus

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
4.1	Objektsavgift första objekt	Minutpris x 99 min	
4.2	Objektsavgift varje tillkommande objekt	Minutpris x 30 min	

5. Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll övriga byggnader*

Tjänst	Beskrivning	Kronor exkl. moms	Kronor inkl. moms
5.1	Rengöring (sotning) per timme och person (minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart)	Timdebitering	
5.2	Brandskyddskontroll per timme och person (minsta debitering är 1 timme, därefter varje påbörjad kvart)	Timdebitering	

*Flerbostadshus, pannor över 60 kWh, imkanaler i restaurang/storkök samt övriga objekt

6. Särskilda bestämmelser

- 6.1 Om aviserad rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll i småhus inte kan utföras på grund av hinder orsakat av fastighetsägare/nyttjare, och avbokning inte har skett senast 24 timmar före aviserad tid, debiteras en avgift motsvarande 0,5 timme enligt gällande timtaxa för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll.
- 6.2 Om aviserad rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll i flerbostadshus, pannor över 60 kWh, restaurang/storköks imkanaler samt övriga objekt inte kan utföras på grund av hinder orsakat av fastighetsägare/nyttjare, och avbokning inte har skett senast 24 timmar före aviserad tid motsvarande 0,5 timme enligt gällande timtaxa för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll.
- 6.3 För arbete som på fastighetsägares/nyttjares önskemål utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras dubbel avgift enligt tabell 1, 2, 3, 4 eller 5. (Ordinarie arbetstid gäller vardagar kl. 07.00- 16.00).
- 6.4 Om rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll på fastighetsägares/nyttjares önskemål inte kan utföras vid tidpunkt då sotare/tekniker aviserar området debiteras ett tillägg för transporttid med en halvtimme enligt timtaxa för rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll enligt 5.1 eller 5.2.
- 6.5 Om fastighetsägare beställer rengöring (sotning) eller brandskyddskontroll i småhus utöver den aviserade rengöringen (sotningen) eller brandskyddskontrollen debiteras enligt 5.1 alternativt 5.2.
- 6.6 Rengöring (sotning) av eldstäder ska i första hand ske med roterande undertryckssotning. Entreprenör får i undantagsfall göra avsteg och använda en annan sotningsmetod om det krävs på grund av anläggningens konstruktion eller hindrande åtkomst.
- 6.7 Förbrukningsmateriel vid rengöring (sotning) av imkanaler i restaurang/storkök får debiteras separat enligt redovisad förbrukning.
- 6.8 Årlig indexuppräknings sker med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) enligt rekommendation från SSR (Sveriges Skorstensfejarmästares riksförbund) och SKR (Sveriges Kommuner och Regioner).

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-06-04

§ 99

Diarienum: KS-2024/00534

Taxa för rengöring och brandskyddskontroll

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta förslaget till ny grundavgift och ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll inom Umeå kommun, grundavgiften och taxan ska gälla från och med 1 januari 2025

att delegera till Umeåregionens brand- och räddningsnämnd att besluta om årliga indexjusteringar av taxan enligt PKV (Prisindex för kommunal verksamhet).

Ärendebeskrivning

Umeåregionens brand- och räddningsnämnd (UBRN) har överlämnat ett förslag till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll till kommunfullmäktige (se beskrivning och förslag till taxa i bilagor).

Beslutsunderlag

UBRN 2024-05-22 Protokoll.

Beskrivning av förslag till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun.

Förslag till taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

UBRN

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-06-04

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-05-28

§ 197

Diarienummer: KS-2024/00534

Taxa för rengöring och brandskyddskontroll

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta förslaget till ny grundavgift och ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll inom Umeå kommun, grundavgiften och taxan ska gälla från och med 1 januari 2025

att delegera till Umeåregionens brand- och räddningsnämnd att besluta om årliga indexjusteringar av taxan enligt PKV (Prisindex för kommunal verksamhet).

Ärendebeskrivning

Umeåregionens brand- och räddningsnämnd (UBRN) har överlämnat ett förslag till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll till kommunfullmäktige (se beskrivning och förslag till taxa i bilagor).

Beslutsunderlag

UBRN 2024-05-22 Protokoll.

Beskrivning av förslag till ny taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun.

Förslag till taxa för rengöring och brandskyddskontroll, Umeå kommun.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

UBRN

Datum:
2023-05-24

Bilaga 2

Förslag till förslag till beslut om ändrad taxa för sotning och brandskyddskontroll

Arbetsutskottets förslag till förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att föreslå kommunfullmäktige i respektive kommun att besluta

att förändra grundavgiften för sotning och brandskyddskontroll

Bakgrund

Under många år har trenden varit att det är allt färre och färre som använder en eldstad för uppvärmning av sin bostad. Inte minst gäller det vedeldade pannor för uppvärmning av bostäder där allt fler gått över till andra värmeslag, exempelvis bergvärme och liknande. Under 2022 har dock en liten svängning gjorts då fler åter igen har installerat eldstäder för att ha en sekundär och extra uppvärmningskälla. Det senaste extra tillskottet är dock inte i storleksordning med den tidigare avtagande trenden som har varit under flera årtionden.

Enligt taxekonstruktionen tas en grundavgift ut för sotning och brandskyddskontroll och sedan tillkommer olika avgifter beroende på vilken typ av eldstad som ska rengöras eller kontrolleras. Grundavgiften ska täcka resekostnader samt nödvändig administration kring hanteringen av ärendet. När antalet objekt, samt objektens belägenhet i förhållande till varandra förändras, behöver även grundavgiften förändras för att spegla detta. Den största delen av grundavgiften speglar hur mycket tid som behöver läggas på resa mellan objekten. För beräkning av grundavgiften används en anvisning framtagen av SKR och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund (SSR). I beräkning av inställelsen tas hänsyn till avstånd till objekten, hur ofta de ska rengöras och även så kallade samplanerade besök, det vill säga när flera eldstäder finns inom samma fastighet så räknas det som ett besök.

Att observera är att den här förändringen inte har något med den ökade inflationen att göra utan enbart med hur många eldstäder de finns och hur de är belägna i kommunen. Varje år kommer SKR och SSR överens om en ökning med så kallat ”sotningsindex” som ska spegla tex inflation och löneökningar. Det indexet används för att öka timtaxan som ligger till grund för beräkning av avgifterna.

Grundavgiften är separerad mellan fastboende och fritidshus med anledning av att fritidshusen dels har en annan fristindelning och även generellt längre resvägar.

Datum:
2023-05-24

Ärendet

Grundavgiften föreslås ändras enligt nedan. Grundavgiften separeras mellan fastboende och fritidshus.

För brandskyddskontroll används en schabloniserad tid som är 1,5*grundavgiften för sotning. Anledningen är att det är samma antal objekt med samma resvägar, men administrationshanteringen av en brandskyddskontroll är mer omfattande.

Fastboende			
	Förslag till ny inställetid	Förslag ny grundavgift för sotning	Förslag till ny grundavgift för brandskyddskontroll
Ånge	29,0	255	383
Timrå	26,0	229	343
Sundsvall Norra	27,0	238	356
Sundsvall Södra	27,0	238	356

Fritidshus			
	Nya inställetiden	Förslag ny grundavgift för sotning	Förslag till ny grundavgift för brandskyddskontroll
Ånge	39,0	343	515
Timrå	35,0	308	462
Sundsvall Norra	33,0	291	436
Sundsvall Södra	33,0	291	436

Ärendets tidigare handläggning

För Sundsvalls kommun gjorde den senaste beräkningen 1988, för Timrå 1994 och för Ånge kommun på 80-talet. Mycket har hänt under den tiden och det finns ett stort behov av att se över grundavgiftens storlek. För att förändringen inte ska bli så stor på en gång bör den här typen av beräkningar göras betydligt oftare för att spegla de faktiska förhållandena.

Förvaltningens övervägande

Förvaltningen anser att grundavgiften bör förändras enligt förslaget

Förslag till uppföljning

Grundavgiften för sotning och brandskyddskontroll bör ses över var 3 år för att inte få för stora snabba förändringar.

Datum:
2023-05-24

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet har ställt sig bakom förvaltningens förslag.

Per Silverliden
Förbundschef

Förslag till ny grundavgift för sotning och brandskyddskontroll

Under många år har trenden varit att det är allt färre och färre som använder en eldstad för uppvärmning av sin bostad. Inte minst gäller det vedeldade pannor för uppvärmning av bostäder där allt fler gått över till andra värmeslag, exempelvis bergvärme och liknande. Under 2022 har dock en liten svängning gjorts då fler åter igen har installerat eldstäder för att ha en sekundär och extra uppvärmningskälla. Det senaste extra tillskottet är dock inte i storleksordning med den tidigare avtagande trenden som har varit under flera årtionden.

Enligt taxekonstruktionen tas en grundavgift ut för sotning och brandskyddskontroll och sedan tillkommer olika avgifter beroende på vilken typ av eldstad som ska rengöras eller kontrolleras. Grundavgiften ska täcka resekostnader samt nödvändig administration kring hanteringen av ärendet. När antalet objekt, samt objektens belägenhet i förhållande till varandra förändras, behöver även grundavgiften förändras för att spegla detta. Den största delen av grundavgiften speglar hur mycket tid som behöver läggas på resa mellan objekten. För beräkning av grundavgiften används en anvisning framtagen av SKR och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund (SSR). I beräkning av inställetiden tas hänsyn till avstånd till objekten, hur ofta de ska rengöras och även så kallade samplanerade besök, det vill säga när flera eldstäder finns inom samma fastighet så räknas det som ett besök.

För Sundsvalls kommun gjorde den senaste beräkningen 1988, för Timrå 1994 och för Ånge kommun på 80-talet. Mycket har hänt under den tiden och det finns ett stort behov av att se över grundavgiftens storlek. För att förändringen inte ska bli så stor på en gång bör den här typen av beräkningar göras betydligt oftare för att spegla de faktiska förhållandena.

Att observera är att den här förändringen inte har något med den ökade inflationen att göra utan enbart med hur många eldstäder de finns och hur de är belägna i kommunen. Varje år kommer SKR och SSR överens om en ökning med så kallat ”sotningsindex” som ska spegla tex inflation och löneökningar. Det indexet används för att öka det så kallade ”minutpriset” angivet nedan som ligger till grund för slutsumman.

Grundavgiften är separerad mellan fastboende och fritidshus med anledning av att fritidshusen dels har en annan fristindelning och även generellt längre resvägar.

För brandskyddskontroll används en schabloniserad tid som är 1,5*inställetiden för sotning. Anledningen är att det är samma antal objekt med samma resvägar, men administrationshanteringen av en brandskyddskontroll är mer omfattande.

Medelpads Räddningstjänstförbund

I förbundet finns ca 35 000 eldstäder, av dem är de flesta lokaleldstäder (Ca 29 500). Beroende på om lokaleldstäderna används i större eller mindre omfattning ska de rengöras en gång per år, alternativt en gång var tredje år vid användning i mindre omfattning. Det samma gäller eldstäder i fritidshus. För grundavgift för sotning påverkas alltså de flesta hushållen en gång om året, alternativt en gång var tredje år om eldstaden används i mindre omfattning. För brandskyddskontroll ligger fristerna på tre eller sex år och hushållen påverkas då av ökningen var tredje eller sjätte år. De allra flesta har frist på sex år.

Summering över nytt förslag fastboende

Sammanställning fastboende						
	Minutpris	Gamla inställelsetiden	Gamla grundavgiften	Nya inställelsetiden	Förslag ny grundavgift	Ökning kr/besök
Ånge	8,8	18,7	164	29,0	255	91
Timrå	8,8	12,7	111	26,0	229	117
Sundsvall Norra	8,8	12,7	111	27,0	238	126
Sundsvall Södra	8,8	12,7	111	27,0	238	126

Summering över nytt förslag fritidshus

Sammanställning						
	Minutpris	Gamla inställelsetiden	Gamla grundavgiften	Nya inställelsetiden	Förslag ny grundavgift	Ökning kr/besök
Ånge	8,8	30,1	264	39,0	343	75
Timrå	8,8	27,4	241	35,0	308	67
Sundsvall Norra	8,8	18,0	158	33,0	291	132
Sundsvall Södra	8,8	18,0	115	33,0	291	132